

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ

ГОЛОВИ ТА ЧЛЕНІВ КВАЛІФІКАЦІЙНО-ДИСЦИПЛІНАРНОЇ КОМІСІЇ АДВОКАТУРИ

М. С. Косенко

аспірант кафедри кримінального процесу
та криміналістики Академії адвокатури України

Стаття присвячена особливостям правового статусу голови та членів кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, який передбачає наділення їх відповідно до закону та інших нормативних актів спеціальними, додатковими правами і обов'язками. Автором статті запропоновані шляхи удосконалення ефективності виконання своїх обов'язків головою та членами кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Ключові слова: адвокатура, повноваження кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, правовий статус, дисциплінарна відповідальність.

Статья посвящена особенностям правового статуса председателя и членов квалификационно-дисциплинарной комиссии адвокатуры, предусматривающего наделение их в соответствии с законом и другими нормативными актами специальными, дополнительными правами и обязанностями. Автором статьи предложены пути совершенствования эффективности выполнения своих обязанностей председателем и членами квалификационно-дисциплинарной комиссии адвокатуры.

Ключевые слова: адвокатура, полномочия квалификационно-дисциплинарной

комиссии адвокатуры, правовой статус, дисциплинарная ответственность.

This article is devoted to the peculiarities of the legal status of the Chairman and members of the Qualifications and Disciplinary Commission of Advocacy, which involves giving them in accordance with law and other regulations specific, additional rights and responsibilities. The author of the article suggests ways to improve the performance of their duties the chairman and members of the Qualifications and Disciplinary Commission of Advocacy.

Keywords: *advocacy, authorities Qualifications and Disciplinary Commission of Advocacy, legal status, disciplinary responsibility.*

Прийняття Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [1] стало основою для подальшої розбудови адвокатури України та її органів самоврядування, які формуються виключно адвокатами та виключно з їх числа. Особливе місце серед цих органів посідає кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (далі – КДКА).

Зважаючи на надзвичайно важливу роль КДКА в управлінні адвокатури, вважається за доцільне розглянути особливості правового статусу голови та членів цієї комісії.

Сам факт висловлення довіри адвокату, який полягає в обранні його до складу КДКА, покладає на нього велику відповідальність перед адвокатами, які його обрали. Адаже одночасно із набуттям статусу голови або члена КДКА адвокат набуває і особливий правовий статус, який передбачає не лише додаткові права, а й додаткові обов'язки та відповідальність, пов'язані із його виборчою посадою.

О. Ф. Скакун до структури правового статусу особи відносить такі елемен-

ти, як: правосуб'єктність, права, свободи, обов'язки, відповідальність (має вторинний характер – реалізується в результаті вчиненого правопорушення або в зв'язку з невиконанням компетенції чи перевищення її обсягу. В останньому разі йдеться про правовий статус посадової особи) [2, с. 380]. Проте, як зазначає А. В. Акуліч, відповідальність не визначає правове положення особи, а є наслідком займаного особою положення, що проявляється у певних негативних обмеженнях через недотримання або порушення норм права [3, с. 18].

М. В. Вітрук здійснює класифікацію правового статусу особи на загальний, спеціальний та індивідуальний. Підхід, який характеризує загальний правовий статус, полягає у розкритті його змісту через спільні права та обов'язки, які можуть бути набуті та реалізовані будь-яким громадянином. У даному випадку маються на увазі ті права та обов'язки, які характерні для всіх і кожного члена суспільства. Загальні права і обов'язки не виключають, а навпаки, передбачають наявність прав та обов'язків, які їх конкретизують (у деяких випадках доповнюють) стосовно різних людей, які характеризуються специфічними рисами соціально-класового, службового, сімейного та іншого положення. Спеціальні права та обов'язки передбачають і відповідний спеціальний правовий статус. Водночас спеціальні правові статуси можуть також відрізнятися по видах в залежності від ступеня їх конкретизації. Одна і та ж особа може бути носієм одночасно різних спеціальних правових статусів в залежності від тих соціальних позицій, які вона займає у суспільстві [4, с. 186-188].

За допомогою запропонованої О. Ф. Скакун класифікації видів правового статусу особи [2, с. 381] вважається за доцільне окремо виділити загальний правовий статус адвоката, який є харак-

терним і однаковим для усіх членів цього самоврядного інституту (і водночас спеціальним відносно інших громадян), та спеціальний правовий статус, що притаманний лише для адвокатів, діяльність яких пов'язана із виборчою посадою (члени ради адвокатів регіону, делегати з'їзду адвокатів України, голова та члени КДКА, ревізійної комісії адвокатів регіону, Ради адвокатів України, ВКДКА та Вищої ревізійної комісії адвокатури).

Спеціальний правовий статус голови та членів КДКА передбачає наділення їх відповідно до закону та інших нормативних актів спеціальними, додатковими правами і обов'язками. Спеціальний правовий статус голови та членів КДКА є визначальним по відношенню до загального, а отже, саме його слід брати до уваги.

На відміну від загального правового статусу, який є постійним, спеціальний статус має минулий характер [2, с. 381]. А тому відсутність правового статусу голови або члена КДКА нічим іншим не буде відрізняти цього адвоката від інших його колег по професії.

З огляду на особливість правового статусу голови або члена КДКА, до кандидата на вказану посаду повинні застосовуватись особливі підвищені вимоги стосовно його професійного рівня, що виключатиме випадки вчинення ним порушень, пов'язаних із діяльністю на виборній посаді у складі КДКА.

Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначено вимоги до голови та членів КДКА, тобто такі особи повинні: бути адвокатом, мати стаж адвокатської діяльності не менше п'яти років, адресу робочого місця, яка знаходиться відповідно в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві, місті Севастополі, включення відомостей про адвоката до Єдиного реєстру адвокатів України. Однак, з огляду на високий рівень відповідальності за обраною по-

садою у КДКА, таких вимог недостатньо для членів цієї комісії.

За допомогою дослідження критеріїв, запропонованих Н. В. Радутною для кандидатів на посаду судді, спробуємо визначитись із критеріями для кандидатів серед адвокатів, які можуть розглядатись на виборчу посаду голови або члена КДКА.

Отже, як зазначає вказаний науковець, оцінка за абсолютними критеріями повинна передувати виявленню відповідності кандидата іншим критеріям придатності. На її погляд, до числа найбільш важливих відносних критеріїв належать: інтелектуальні, вольові та емоційні якості. У зв'язку з цим, Н. В. Радутна поділяє вказані критерії на чотири групи за ступенем важливості окремих якостей. До першої групи належать інтелектуальні якості, тобто ті, які відображають особливості мислення (виконання окремих смислових (розумових) операцій, уява, пам'ять тощо). Друга група включає якості, в яких відображається суб'єктивне відношення особи до професії та до своєї діяльності. До них належать добросовісність, ініціативність, самостійність, наполегливість, працьовитість тощо (або протилежні їм якості). До третьої групи належать комунікативні якості, які відображають ставлення до оточуючих. Це – товариськість, ввічливість, врівноваженість, чуйність тощо. До цієї групи можуть бути включені і якості, які свідчать про відношення до організаційної діяльності. Четверта група – якості, які виражають ставлення до себе, а це – відчуття власної гідності (або самоприниження), скромність (або зарозумілість), самокритичність тощо [5, с. 113]. Поділяючи зазначену думку науковця, вважаємо, що кандидати до складу КДКА також повинні відповідати певним критеріям. Хоча такі критерії і не повинні розглядатись, як обов'язкова вимога, проте їх врахування може надати позитивні результа-

ти в подальшій роботі комісії та виступати певною гарантією щодо попередження вчинення її членами дисциплінарних проступків.

Отже, такий колегіальний орган, як КДКА, повинен складатися з найбільш досвідчених та підготовлених адвокатів, які здатні за оптимально стислий термін правильно розглянути заяву про дисциплінарний проступок адвоката або вчинити комплекс передбачених законом заходів, пов'язаних із набуттям статусу адвоката. Для цього обрання складу КДКА повинно здійснюватись лише серед тих адвокатів, які мають високий професіоналізм та правову культуру.

Безперечно, перевагу для обрання до складу КДКА повинні мати кандидати, які досить відомі широкому загалу адвокатської спільноти, неодноразово показували високі показники у заходах із підвищення кваліфікації та отримали відповідний сертифікат (свідоцтво), або ті, які мають найбільш фахову підготовленість (наявність наукового ступеня, вченого звання, почесного звання тощо), або певні рекомендації, наприклад, від керівництва органів адвокатського самоврядування, представників вищих навчальних закладів, наукових співробітників тощо.

Водночас на момент обрання до складу КДКА у таких адвокатів не повинно існувати жодних дисциплінарних стягнень. А у разі, якщо до адвоката застосовувались такі найсуворіші види дисциплінарних стягнень, як зупинення або припинення діяльності, вважається за доцільне передбачити, що такий адвокат не може бути обраний до складу КДКА протягом певного часу. Такі вимоги відомі у законодавстві деяких зарубіжних країн. Наприклад, за законом Азербайджанської Республіки «Про адвокатів та адвокатську діяльність» особа, відносно якої прийнято рішення про зупинення його адвокатської діяльності, не може бути обраною

на посаду у виборчі органи Колегії адвокатів [6]. У законі «Про адвокатуру» Республіки Польща передбачено, що стягнення у вигляді догани і грошового штрафу тягне за собою позбавлення права бути обраним в органи адвокатських палат та адвокатських колегій протягом трьох років. Тимчасове відсторонення від професійних обов'язків і перенесення місцезнаходження тягне позбавлення права бути обраним в органи адвокатури на строк до шести років [7, с. 197-198].

Поряд з цим, навіть у разі впровадження таких критеріїв вони не забезпечать ефективності роботи КДКА у повному обсязі, якщо її члени будуть обрані до складу комісії вперше. Адже доведеться витратити чимало часу на опанування техніки складання процесуальних документів (рішень, запитів тощо), організацію та ведення засідань, заходів із підвищення кваліфікації адвокатів, а також вирішення інших повсякденних питань діяльності комісії. В іншому випадку переважно відбуватиметься звичайне дублювання попередників.

З цією метою новообрані члени КДКА повинні в обов'язковому порядку проходити відповідні підготовчі курси у спеціалізованій навчальній установі. Така підготовка новообраних членів КДКА надасть можливість невідкладно розпочати виконання нових обов'язків, пов'язаних із виборчою посадою, у складі комісії без зайвого витрачання часу на самопідготовку або виключить передумови до вчинення ними правопорушень у цій сфері діяльності.

Важливе значення для ефективності роботи КДКА має і професійний стаж члена цієї комісії, адже вирішуючи в переважній більшості досить складні справи, пов'язані із дисциплінарною відповідальністю колег по професії, він повинен мати значний практичний досвід, а також певний авторитет та повагу серед адвокат-

ської спільноти. Хоча Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і передбачає гарантії адвокатам від можливих помилок членів КДКА, що полягає у можливості оскарження прийнятого рішення до ВКДКА або до суду, безперечно, більшість адвокатів визнаватимуть прийняте рішення КДКА та не намагатимуться його оскаржувати, якщо серед членів цієї комісії будуть впливові та досвідчені адвокати. Не зважаючи на те, що запропонована редакція авторів Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і передбачала необхідний стаж адвокатської діяльності голови та членів КДКА не менше десяти років, на жаль, в остаточній та чинній редакції закону такий стаж визначено не менше як п'ять років. Водночас, наприклад, за законодавством Литовської Республіки, яке регулює адвокатську діяльність, необхідний стаж адвокатської діяльності членів Суду честі адвокатів становить не менше восьми років [8].

Такі критерії у повному обсязі відповідають вимогам сучасності, застосування яких надасть можливість формувати склад КДКА з найбільш кваліфікованих адвокатів.

Після обрання адвоката до складу КДКА подальша його робота у вказаній комісії повинна бути спрямована на формування професійної адвокатури та вдосконалення її діяльності, а не на отримання додаткових благ або інших переваг. Для досягнення таких завдань Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» повинен передбачати й відповідні стимулюючі заходи. Наприклад, у трудовому законодавстві до категорії виборних працівників віднесено осіб, що заміщують посади у державному апараті, громадських організаціях, товариствах, кооперативах, на підприємствах та в установах шляхом обрання їх на ці посади. Ці працівники, за загальним пра-

вилком, користуються додатковими гарантіями, пов'язаними із специфікою їхнього посадового становища [9, с. 360].

Як відомо, робота на виборчій посаді у КДКА вимагає виконання великого обсягу завдань, а тому адвокат буде обмежений у можливостях достатнього отримання коштів від своєї основної професійної діяльності. У зв'язку з цим така робота буде лише зайвим фінансовим навантаженням для адвоката, що в кінцевому випадку призведе до вимушеного невиконання (або виконання не в повному обсязі) ним своїх обов'язків у складі КДКА.

Хоча закон і передбачає, що кошторис КДКА затверджується конференцією адвокатів регіону, але такої норми не достатньо для повної гарантії належної оплати роботи адвоката у складі КДКА. У зв'язку з цим доцільно на нормативному рівні визначити фіксовану мінімальну та максимальну межу такої оплати. Найефективнішим способом буде її визначення у кількісному співвідношенні до мінімальної заробітної плати на певний період бюджетного року. Водночас з метою залучення до роботи у складі КДКА висококваліфікованих спеціалістів, необхідно запровадити і певні доплати (надбавки) членам вказаної комісії за наявність наукового ступеня або почесного звання, що відповідає профілю та фаху діяльності. Наприклад, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників органів прокуратури» від 31 травня 2012 р. № 505 такі доплати застосовуються для працівників органів прокуратури [10]. А згідно з Законом України «Про судоустрій і статус суддів» для суддів передбачена щомісячна доплата за науковий ступінь кандидата або доктора наук з відповідної спеціальності [11].

За допомогою нормативного закріплення додаткових пільг та гарантій

для членів КДКА можна створити певну конкуренцію серед адвокатського корпусу, представники якого матимуть за мету бути обраними до складу цієї комісії. У той же час, у конференції адвокатів відповідного регіону буде можливість формувати склад КДКА із числа найбільш фахово і професійно підготовлених та досвідчених адвокатів, що у подальшому забезпечить ефективність функціонування комісії.

Досить вдало запропонована Законом України «Про судоустрій і статус судів» форма участі членів ВККСУ у її складі. Згідно зі статтею 92 вказаного закону члени ВККСУ на час здійснення повноважень відряджаються до комісії. Водночас члени ВККСУ, призначені з числа суддів, не можуть здійснювати правосуддя. При цьому за ними зберігається право брати участь у вирішенні питань, що розглядаються органами суддівського самоврядування, а за суддями Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів – також у вирішенні питань, що розглядаються пленумами цих судів. Інші члени ВККСУ не можуть виконувати професійні повноваження за основним місцем роботи. Також закон гарантує збереження статусу та місця роботи за членом ВККСУ на час здійснення повноважень [11].

Таке нормативне визначення форми участі членів ВККСУ на постійній основі, що поєднується із обмеженою участю членів цієї комісії у виконанні своїх професійних повноважень за основним місцем роботи та здійсненні правосуддя, безумовно є гарантією ефективності її функціонування.

Для максимального зосередження зусиль адвокатів у роботі КДКА Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» повинен містити певні обмеження щодо провадження адвокатом своєї професійної діяльності у разі його обрання до складу КДКА. Наприклад,

така діяльність не повинна заважати виконанню основних його обов'язків за виборчою посадою у складі КДКА та здійснюватись лише у вільний від роботи комісії час.

Як зазначає В. М. Манохін, кожна посада передбачає коло, перелік повноважень (функцій, прав та обов'язків), основні форми та методи їх реалізації, відповідальність за виконання [12, с. 27]. Адаже повсякденне виконання головою та членами КДКА своїх посадових обов'язків полягає в оцінці повноти їх виконання, якій притаманна формула: невиконання або неналежне виконання [12, с. 42].

З огляду на зазначене, існує необхідність у дослідженні дисциплінарних проступків, які можуть вчинятись головою або членами КДКА. Як відомо, КДКА діє у складі кваліфікаційної та дисциплінарної палат. З огляду на зазначену подвійну структуру КДКА дисциплінарні проступки членів цієї комісії можна класифікувати за основними напрямками їх діяльності: у сфері формування професійної адвокатури України та у сфері забезпечення адвокатської дисципліни.

У свою чергу дисциплінарні проступки членів КДКА у сфері формування професійної адвокатури України поділяються на ті, що вчиняються під час провадження діяльності, пов'язаної з визначенням фахової підготовленості осіб, які виявили намір отримати право на зайняття адвокатською діяльністю, та ті, які пов'язані із участю комісії у підвищенні кваліфікації практикуючими адвокатами.

Перша категорія може включати дисциплінарні проступки членів кваліфікаційної палати КДКА, які полягають у неналежній перевірці повноти та достовірності відомостей, повідомлених особою, яка виявила бажання стати адвокатом або навмисне приховування відомостей, що перешкождали особі стати адвокатом. До того ж, у випадку якщо в по-

дальшому стане відомо про наявність обставин, що перешкождали особі стати адвокатом і про які вона не повідомила КДКА при поданні відповідної заяви, член КДКА, який здійснював перевірку, повинен притягатись до дисциплінарної відповідальності. Також до вказаної категорії проступків можуть належати дисциплінарні проступки, пов'язані із порушенням членами КДКА без поважних причин строків розгляду заяви особи про допуск до складання кваліфікаційного іспиту, який відповідно до чинного законодавства становить не більше тридцяти днів, або не проведення у встановлений законодавством тримісячний термін кваліфікаційного іспиту чи навіть безпідставна затримка у видачі особі свідоцтва про складення кваліфікаційного іспиту тощо. Поряд з цим, відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» особа, яка не склала кваліфікаційний іспит, може протягом тридцяти днів з дня отримання рішення КДКА оскаржити його до ВКДКА або до суду. У разі встановлення вказаними органами вини членів КДКА їх дії повинні стати предметом для розгляду питання про дисциплінарну відповідальність.

До наступної категорії правопорушень членів КДКА, які пов'язані із участю комісії у підвищенні кваліфікації практикуючими адвокатами, можуть належати дисциплінарні проступки членів КДКА стосовно неналежного проведення (непроведення) заходів з підвищення кваліфікації адвокатів.

Правопорушення членів КДКА у сфері забезпечення адвокатської дисципліни включають дисциплінарні проступки, які виникають під час здійснення дисциплінарного провадження щодо адвоката. Як за своїм змістом, так і за своїм характером, дисциплінарні провадження досить різноманітні, так як пов'язані

із розглядом дисциплінарних проступків адвокатів, які вчиняються у різних правових сферах. Різновиди дисциплінарних проступків, які вчиняються адвокатами, вимагають від членів КДКА високого професіоналізму та відповідних навиків для проведення аналізу й надання правової оцінки певним подіям, необхідним для прийняття правильного та виваженого рішення.

Поряд з цим, під час провадження вищезазначеної діяльності членами КДКА можуть вчинятись дисциплінарні проступки, які пов'язані із порушенням вказаними особами строків проведення реєстрації заяви (скарги) щодо поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарної відповідальності, з наступною передачею її до дисциплінарної палати КДКА, порушення строків проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок та термінів, протягом яких член комісії зобов'язаний скласти відповідну довідку з висновками та пропозиціями, порушення строків надсилання або вручення рішення у дисциплінарній справі, рішення про порушення дисциплінарної справи чи про відмову в порушенні дисциплінарної справи адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, порушення строків розгляду дисциплінарної справи стосовно адвоката тощо.

Наприклад, досить важливою стадією дисциплінарного провадження є проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката, адже саме повнота такої перевірки надає можливість об'єктивно прийняти рішення про наявність підстав для порушення дисциплінарної справи. Поряд з цим, у випадку порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката за заявою (скаргою), яка не містила відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку адвоката і про які стало ві-

домо після прийняття рішення, що стало наслідком встановлення недостовірних відомостей членом дисциплінарної палати КДКА під час проведення перевірки обставин, викладених у вказаній заяві (скарзі), також повинно кваліфікуватись як дисциплінарний проступок.

До вказаної категорії дисциплінарних проступків членів КДКА також можна віднести: порушення принципу змагальності, відсутність фіксації засідання, а також перешкоджання або позбавлення можливості адвоката, стосовно якого порушено дисциплінарну справу, та особи, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, надавати пояснення, ставити питання учасникам провадження, висловлювати заперечення, подавати докази на підтвердження своїх доводів, заявляти клопотання і відводи, користуватися правовою допомогою адвоката, ганебна поведінка під час проведення засідань комісії, а також неправильне (юридично неграмотне) складання рішень. До найтяжчих дисциплінарних проступків членів КДКА слід віднести незаконне притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарні проступки членів КДКА у вказаній сфері діяльності мають особливий характер, оскільки виконання таких обов'язків пов'язане із правовою оцінкою дій адвокатів, професійна діяльність яких полягає у повсякденному застосуванні законів. Безперечно, не всі дисциплінарні проступки професійних адвокатів, на перший погляд, можуть містити очевидний характер, а тому від їх правильної кваліфікації залежить правомірність застосування дисциплінарного стягнення.

Для забезпечення гарантії незалежності члена КДКА у прийнятті ним власного рішення необхідно окремо виділити такий вид дисциплінарних проступків, як незаконний вплив членів КДКА (інших органів адвокатського самоврядування)

або навіть спроба впливу на члена КДКА, які спрямовані на координацію виконання ним своїх професійних обов'язків за посадою у КДКА. Адже наявність такого випадку, як наслідок, є підставою для скасування прийнятого КДКА рішення з огляду на його незаконність.

На жаль, Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» на сьогодні не здійснює розмежування дисциплінарної відповідальності адвоката та адвоката, який є головою або членом КДКА. З огляду на зазначене, до голови або члена КДКА поряд із загальними видами дисциплінарних стягнень, передбаченими Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», повинні застосовуватись і спеціальні дисциплінарні стягнення, які пов'язані із виконанням зазначеними особами особливих посадових обов'язків за виборчою посадою у цій комісії.

Залежно від ступеня настання негативних наслідків дисциплінарних проступків голови та членів КДКА, такі стягнення можна класифікувати наступним чином: попередження, дострокове відкликання із виборчої посади в КДКА, заборона займати виборчу посаду в КДКА протягом певного періоду. Також можливо запровадити такий захід дисциплінарного впливу, як примусове направлення голови або члена КДКА на підвищення кваліфікації.

З огляду на запропоновану класифікацію дисциплінарних проступків та видів дисциплінарних стягнень, вважається за необхідне передбачити і орган, який би відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» був наділений повноваженнями здійснювати дисциплінарне провадження відносно голови або члена КДКА. На нашу думку, таким органом повинна стати ВКДКА, рішення якої про притягнення або про відмову у притягненні голо-

ви або члена КДКА до дисциплінарної відповідальності, член (голова) зазначеної комісії або особа, яка ініціювала вказане питання, могли б оскаржити виключно у судовому порядку. Поряд з цим, з метою недопущення вчинення повторного дисциплінарного проступку, голова або член КДКА відповідно до рішення ВКДКА може бути тимчасово відсторонений від виконання своїх обов'язків на час дисциплінарного провадження.

Досить важливу роль для виявлення дисциплінарних проступків, вчинених головою або членами КДКА, може відіграти запровадження обов'язкової публікації рішень КДКА, а також відомостей про їх скасування ВКДКА або судом.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що у разі наявності певної нормативної збалансованості між дисциплінарними стягненнями, що можуть застосовуватись до голови або членів КДКА, та додатковими пільгами й гарантіями, більшість адвокатів більш свідомо підходили б до обсягу тих обов'язків, які передбачає посада у цій комісії. Водночас факт набуття правового статусу за виборчою посадою у КДКА має бути гідно оцінений обраним адвокатом, що повинно проявлятися у належному виконанні своїх обов'язків. Оскільки адвокатською спільнотою, членом якої він є, довірено вирішувати важливі питання внутрішньої діяльності адвокатури.

Список використаної літератури

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 62. – Ст. 2509.
2. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підруч. / Пер. з рос. – Х., Консум, 2001. – 656 с.
3. Акуліч А. В. Особливості правового статусу працівника прокуратури як суб'єкта трудового права : дис. ... канд. юр. наук : 12.00.05 / Східноукраїнський національний університет імені В. Даля. – Л., 2010. – 176 с.
4. Витрук Н. В. Основы теории правового положения личности в социалистическом обществе / Отв. ред. В. А. Патулин. – М. : Наука, 1979. – 229 с.
5. Радутная Н. В. Народный судья. Профессиональное мастерство и подготовка / Зав. ред. Я. Я. Свит. – М. : Юрид. лит., 1977. – 144 с.
6. Про адвокатів та адвокатську діяльність : Закон Азербайджанської Республіки від 28 грудня 1999 р. № 783-IQ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://newlibrary.humanrightshouse.org>
7. Святоцький О. Д., Медведчук В. В. Адвокатура: історія і сучасність / О. Д. Святоцький, В. В. Медведчук. – К. : Ін Юре, 1997. – 320 с.
8. Закон Литовської Республіки «Про адвокатуру», прийнятий Сеймом Литовської Республіки 18 березня 2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www3.lrs.lt>
9. Юридична енциклопедія : в 6-ти т. / Редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К. : Укр. Енцикл., 1998. – Т. 1 : А-Г. – 672 с.
10. Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників органів прокуратури. Постанова Кабінету Міністрів України від 31 травня 2012 р. № 505 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 44. – Ст. 1697.
11. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 07.07.2010 р. № 2453-VI / Голос України від 03.08.2010 р. № 142.
12. Манохин В. М. Служба и служащий в Российской Федерации: правовое регулирование / В. М. Манохин. – М. : Юристь, 1997. – 296 с.